

KUIDAS SAADA SÕBRAKS ISEENDAGA?

Kas see lahendaks laste käitumisprobleeme ja suurendaks õpetajas heaolutunnet?

Helena Väljaste
28.08.2020

Tunneme, et me pole piisavad, et oleme
väärtusetud, läbikukkunud või süüdi

VÕITLE!

PÕGENE!

TARDU!

Sisemine kriitik

Me ei saa valida paljusid asju enda
juures...

... aga saame valida, kuidas endasse
suhtume.

- Kas olla iseenda karmim kriitik või suurim sõber? **24/7**
- Kas olla korraka nii kritiseerija kui kritiseeritav või **lohutaja ja lohutust vajav?**

„Ja Jumal ütles:
„Armasta oma
vaenlast!” Ja ma
kuuletusin talle ning
armastasin
iseennast.”

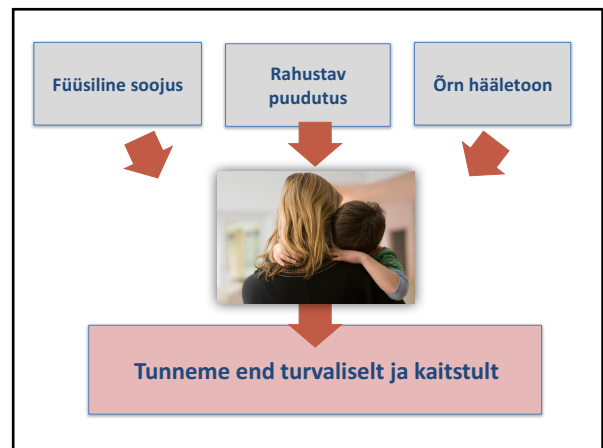
Khalil Gibran

Sisemine sõber

Enesesõbralikkus

Kuidas ma
kohtleksin
praegusel
hetkel oma
head
sõpra?

Enesesõbralikel ja -kaastundlikel inimestel on:

- Depressioon
- Ärevus
- Stress
- Häbi
- Enesekriitika
- Perfektsionism
- Ebaõnnestumise hirm
- Suitsidaalsed mõtted
- Negatiivne kehakuvand
- Õnnelikkus
- Eluga rahulolu
- Enesekindlus
- Tervis
- Sotsiaalne seotus
- Kaastundlikkus
- Õppimiseesmärgid
- Ettevõtlikkus
- EQ

* Ca 2500 teadusartiklit

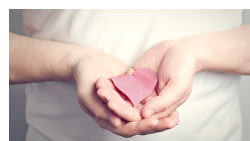
ENESEKAASTUNNE

Teadvelolek
Vs automaatreaktsioon

Jagatud inimlikkus
Vs eraldatus

Enesesõbralikkus
Vs kriitilisus

Enesekaastunde paus

- Dr. Kristin Neff

- 1) **Teadvelolek.** Teadvusta - see on kannatamise hetk. See ongi kannatus. Ma kannatan.
- 2) **Jagatud inimlikkus.** Tunnista - kannatused on elu osa, need kuuluvad inimkogemuse juurde. Ühtekuuluvus - ma pole selles ükski.
- 3) **Enesesõbralikkus.** Ole enda vastu lahke. Füüsiline žest (nt. käsi südamele) + endale hea soovimine (nt. kogegu ma rahu). Mida ma vajan praegu? Soovi endale just seda.

<https://meelerahu.ee/enesesobralikkus/>

„Arvestades läbipõlemise ohtu, millega õpetajad silmitsi seisavad, on töö- ja eraelu tasakaalu hoidmine küll oluline, aga see pole piisav. Õpetajad peavad andma endale loa olla enda suhtes kaastundlikud, et nad nii palju stressi kogevad.“

Dr. Kristin Neff

Mida see võiks anda õpetajale?

VÄHEM

- Enesekriitikat
- Perfeksionismi
- Negatiivseid emotsioone
- Stressi
- Läbipõlemise sümptomeid

ROHKEM

- Emotsionaalset stabiilsust
- Toimivaid kognitiivseid toimetulekustrateegiaid
- Kompetentsuse tunnet
- Positiivset klassikliimat ja suhtumist õpilastesse

Tandier, N., Kirkcaldy, B., Petersen, L.-E., & Athanasou, J. (2019). Is there a role for mindfulness and self-compassion in reducing stress in the teaching profession? *Minerva Psychiatrica*, 60(1), 51-59.

Mida see võiks anda õpilasele?

VÄHEM

- Läbikukkumise hirmu
- Ärevust
- Stressi
- Vältivaid toimetulekustrateegiaid

ROHKEM

- Heaolu
- Positiivseid emotsioone
- Sisemist motivatsiooni
- Kompetentsuse tunnet
- Toimivaid toimetulekustrateegiaid

Tandier, N., Kirkcaldy, B., Petersen, L.-E., & Athanasou, J. (2019). Is there a role for mindfulness and self-compassion in reducing stress in the teaching profession? *Minerva Psychiatrica*, 60(1), 51-59.

Kultiveerides endas enesesõbralikkust, mõjutame teisi enda ümber

- Suhtlemise käigus **palu väikest pausi**, et kstitada ennast enesekaastunde pausiga
- Konfliktsses olukorras on väga kasulik **kaastunde saamise ja andmise harjutus**
  - hinga sügavalt sisse, pakkudes kaastunnet endale
  - hinga sügavalt välja, pakkudes kaastunnet teisele
  - **sisse – endale, välja - teisele**

Kaastundlik kiri iseendale

- a) Kirjuta endale **sõbra perspektiivist** – mida ütleks tema Sulle?
- b) Kirjuta nii, **nagu kirjutaksid oma sõbrale**, kes on sarnases olukorras – mida ütleksid talle?

Austa kriitikut ja kasvata sisemist sõpra!

Aitäh!

meelerahu.ee/enesesobralikkus

Meelerahu.ee/heaolupakett

soundcloud.com/meelerahu

„Enesekaastunne“ Kristin Neff